

Sygn. akt VIII U 1300/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2017 r. w Gliwicach

sprawy P. K. (K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania P. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 2 czerwca 2017 r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje P. K. prawo do emerytury od 20 czerwca 2017 roku;
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa adwokackiego.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. akt. **VIII U 1300/17**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 czerwca 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu P. K. prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 1383 z późn. zm.) w związku z tym, iż nie udowodnił on 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach przy pracach wymienionych w wykazie A, bowiem ZUS zaliczył mu jedynie 4 lata, 7 miesięcy i 16 dni takiej pracy. W uzasadnieniu wskazał, że nie uwzględnił zapisów świadectwa pracy w warunkach szczególnych z 5 marca 2001r., ponieważ nie określono w nim precyzyjnie okresów zatrudnienia na stanowisku ślusarza – spawacza i spawacza. Dodatkowo ZUS wskazał, że nie uwzględnił do pracy w szczególnych warunkach, okresu zatrudnienia odwołującego w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowym (...)

w R. od 4 maja 1992r. do 9 czerwca 1995r. ze względu na brak świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych w tym okresie.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Podniósł, że zgodnie z przedłożonymi przez niego świadectwami i zaświadczeniami oraz zeznaniami świadków, o przesłuchanie których wnosił, wykonywał pracę w warunkach szczególnych i tym samym spełnia warunki do przyznania prawa do emerytury. Do odwołania dołączył kserokopię świadectwa wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia, gdzie potwierdzono, że w okresie od 4 maja 1992r. do 9 czerwca 1995r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę spawacza.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazał na nieścisłości w spornym świadectwie pracy, gdzie pracodawca wskazał, że odwołujący wykonywał pracę spawacza na stanowisku ślusarza – spawacza, w ocenie ZUS są niedopuszczalne. Odnosząc się z kolei do drugiego ze spornych okresów wskazał, że kserokopia świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, nie może być dowodem w postępowaniu przed organem rentowym.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony P. K., urodzony (...) w dniu 29 maja 2017r. złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Skarżący, na dzień 1 stycznia 1999r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat, z tym, że w ocenie ZUS nie udowodnił jedynie 4 lata, 7 miesięcy i 16 dni pracy w szczególnych warunkach.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS w dniu 2 czerwca 2017r. wydał zaskarżoną decyzję.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uznał za pracę w warunkach szczególnych pracy w okresie od 10 września 1981r. do 30 kwietnia 1992r. na stanowisku ślusarza – spawacza i spawacza w Spółdzielni Pracy (...), z uwagi na zakwestionowanie zapisów wystawionego za ten okres świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Dodatkowo do takich okresów nie zaliczył zatrudnienia odwołującego w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowym (...) w R. od 4 maja 1992r. do 9 czerwca 1995r. ze względu na brak świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W postępowaniu przed Sądem ubezpieczony domagał się uznania za pracę w warunkach szczególnych powyższych okresów.

W toku procesu Sąd ustalił, iż w pierwszym ze spornych okresów ubezpieczony był zatrudniony w Spółdzielni Pracy (...), która zajmowała się wykonawstwem obiektów budowlanych, a w szczególności bloków mieszkaniowych z tzw. wielkiej płyty, na terenie całego (...). Było tam zatrudnionych początkowo około 1000, a w dalszym okresie liczba ta malała. W ramach tego zakładu były wydzielone różne wydziały, wykonujące poszczególne etapy prac. Mianowicie były wydziały zajmujące się produkcją prefabrykowanych ścian i elementów konstrukcyjnych z żelbetonu, wydziały stawiające budynki z tych prefabrykatów oraz wydział monterów wykonujących instalacje w tych budynkach.

Odwołujący przez większość okresu zatrudnienia w tym zakładzie, na hali produkcyjnej wydziału mechaniczno – konstrukcyjnego, bez względu na nazwę stanowiska pracy, faktycznie pracował jako spawacz elektryczny i gazowy. Pracował w brygadzie składającej się z kilku do kilkunastu osób w skład której wchodził ślusarz i 3 spawacze z uprawnieniami, którzy wykonywali wyłącznie prace spawalnicze. W tym czasie zajmował się wykonywaniem prefabrykatów stalowych takich jak gotowe poręcze i balustrady, wiaty, zadaszenia oraz wyposażenie placów zabaw jak huśtawki, karuzele. Były to konstrukcje stalowe, zatem ich montaż odbywał się wyłącznie w technologii spawalniczej.

Były one zbudowane z elementów stalowych, które przygotowywali pozostali członkowie brygady. Do jego zadań należało też spawanie form stalowych do odlewania prefabrykatów betonowych, jak również umieszczanych w nich elementów zbrojenia. W końcowym okresie zatrudnienia

u tego pracodawcy, odwołujący został przeniesiony do brygady wykonującej instalacje wodno – kanalizacyjne i gazowe. W tym czasie również stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał wyłącznie prace spawalnicze. Sytuacja ta była związana z tym, że wszelkie instalacje były w tym okresie wykonywane z grubych rur stalowych, które były łączone prawie wyłącznie w technologii spawalniczej. Odwołujący zajmował się wyłącznie spawaniem, w brygadzie, w skład której wchodziło 2-3 spawaczy. Pozostali natomiast członkowie tej brygady zajmowali się pracami ślusarskimi i monterskimi, przygotowując elementy do zespawania. Pracownicy mieli przez pracodawcę przypisywane stanowiska, takie jakie przewidywał taryfikator wewnątrzzakładowy, co nie zawsze odpowiadało charakterowi faktycznie wykonywanej pracy. Pracodawca wystawił ubezpieczonemu, za ten okres, świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, wskazał w nim jednak wykonywanie prac w warunkach szczególnych, które nie odpowiadały ściśle pracom wykonywanym, na przypisanym ubezpieczonemu formalnie stanowisku ślusarza. Równocześnie natomiast nie wydzielił okresów, w których odwołujący pracował wyłącznie jako spawacz.

W drugim ze spornych okresów, ubezpieczony podjął zatrudnienie w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowym (...) w R., gdzie również stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach., tj. prace przy spawaniu elektrycznym i gazowym. W praktyce ubezpieczony w tym okresie pracował na obiektach podmiotów zewnętrznych, dla których jego pracodawca świadczył usługi montażowe i remontowe. Faktycznie były to różne konstrukcje stalowe oraz instalacje z rur stalowych. Ubezpieczony pracował przy montażu i naprawach wymiennikowni ciepła, konstrukcji stalowych zakładu przerobczego w KWK (...), a także przy montażu konstrukcji stalowej w trakcie budowy banku w Ż.. Wszystkie te elementy były łączone wyłącznie w technologii spawalniczej. Swoją pracę ubezpieczony świadczył w ramach brygady, gdzie na kilkunastu pracowników było wyłącznie 2 spawaczy z uprawnieniami.

Z tego też względu oraz mając na uwadze mnogość prac spawalniczych, spawacze nie byli kierowani do innych prac niż spawanie.

Pracodawca wystawił odwołującemu świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Razem z odwołującym w spornych okresach pracowali świadkowie: E. P. – kierownik robót instalacyjnych w (...) i kierownik budowy w (...) przełożona ubezpieczonego, H. S. – instalator w brygadzie instalacyjnej w (...) i w (...), E. S. – spawacz zatrudniony w (...) na hali gdzie pracował odwołujący, A. K. – ślusarz – spawacz, brygadzysta, mistrz i starszy mistrz oraz zastępca kierownika wydziału mechaniczno – konstrukcyjnego w (...), przełożony ubezpieczonego, M. Pasięka – ślusarz – spawacz i mistrz wydziału mechaniczno – konstrukcyjnego w (...).

Ubezpieczony był członkiem OFE, jednak łącznie z wnioskiem emerytalnym, wniósł o przekazanie środków zgromadzonych w OFE na rzecz dochodów budżetu państwa.

Niezależnie od powyższego Sąd ustalił, że wyrokiem z 30 marca 2016r. w sprawie X U 1448/15, Sąd Okręgowy w Katowicach przyznał E. S. prawo do wcześniejszej emerytury, z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Z uzasadnienia tego wyroku wynika, że za okres takiej pracy Sąd uznał zatrudnienie świadka w Spółdzielni Pracy (...), na stanowisku spawacza.

Sąd ustalił również, w oparciu o książeczkę spawacza, okazaną przez odwołującego na rozprawie w dniu 28 grudnia 2017r., że kurs podstawowy spawacza elektrycznego ubezpieczony ukończył w dniu 28 czerwca 1980r., natomiast w dniu 6 kwietnia 1984r. ukończył kurs spawacza gazowego. Następnie w dniu 28 czerwca 1985r. ukończył kurs spawacza elektrycznego II stopnia.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, zeznań świadków: E. P., H. S., E. S., A. K. i M. Pasieki (k.28-29), nadto z wyjaśnień odwołującego słuchanego w charakterze strony (k. 44), odpisu książeczki spawacza (k.39-42) oraz akt osobowych ubezpieczonego dołączonych do akt niniejszej sprawy.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz do rozstrzygnięcia sprawy.

W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i samego ubezpieczonego, gdyż są spójne i wzajemnie się potwierdzają. Ponadto świadkowie byli współpracownikami odwołującego, pracującymi w takim samym charakterze, lub bezpośrednio w sąsiedztwie jego stanowiska, zaś niektórzy z nich byli jego przełożonymi. Zatem mieli oni bezpośrednie informacje w zakresie charakteru i wymiaru świadczonej przez ubezpieczonego pracy w spornych okresach.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego, P. K. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 1383, ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale

i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn
2. ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zaś do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach, zalicza się także okresy pracy górniczej w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin oraz okresy zatrudnienia na kolei w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin.

Ubezpieczony ukończył 60 lat życia i łącznie z wnioskiem emerytalnym, wniósł o przekazane środków zgromadzonych w OFE na rzecz dochodów budżetu państwa. Kwestie te nie były sporne.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy zaliczył mu do takiej pracy jedynie 4 lata, 7 miesięcy i 16 dni.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału Sąd uznał, że ubezpieczony P. K., ukończył 60 rok życia, i na dzień 31 grudnia 1998r. udowodnił łącznie ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Nie budzi wątpliwości Sądu, że praca ubezpieczonego zarówno w Spółdzielni Pracy (...) od 10 września 1981r. do 30 kwietnia 1992r. na stanowisku ślusarza – spawacza i spawacza jak i w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowym (...) w R., od 4 maja 1992r. do 9 czerwca 1995r., na stanowisku spawacza, była pracą stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywaną w szczególnych warunkach, tj. przy spawaniu elektrycznym i gazowym.

Zgodnie z wykazem A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracą w szczególnych warunkach, uprawniającą do niższego wieku emerytalnego były prace wymienione w dziale XIV poz. 12, przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym.

Sąd uznał, że w okresach spornych odwołujący pracował w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W tym czasie nie wykonywał innych czynności niż związane z opisanymi pracami spawalniczymi.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym charakter pracy ubezpieczonego, uznając te dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające. Nadto zeznania świadków korelują z zapisami w dokumentacji osobowej ubezpieczonego i wystawionymi mu przez pracodawców, świadectwami pracy w warunkach szczególnych. Znajdują też potwierdzenie w przedłożonej książeczce spawacza.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Bez znaczenia pozostaje także fakt, że ZUS zakwestionował przedłożone przez odwołującego, za te okresy, świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów.

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 - letnim okresem pracy w szczególnych warunkach. Nadto Sąd uznał, że z momentem osiągnięcia wieku 60 lat, odwołujący spełnił wszystkie warunki uprawniające go do otrzymania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W związku z powyższym Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji, przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 20 czerwca 2017r. tj. od ukończenia wieku 60 lat.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 9 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r. poz. 1800, ze zm.) w punkcie drugim orzeczenia.

(-) SSO Teresa Kalinka